

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล อภิปรายผล

จิตรกรรมฝาผนังกับความชำรุดเสียหายต่างๆ มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศตามสภาพพื้นที่แตกต่างกันไป ประกอบด้วย

1. **สภาพภูมิอากาศ** หนาว เย็น ร้อน ชื้น แล้วยแต่ภูมิภาค ในประเทศไทยอยู่ในแถบร้อนชื้น อันเป็นปัจจัยสำคัญของการชำรุดเสียหาย
2. **โครงสร้างของสถาปัตยกรรม** โดยทั่วไปฐานโบสถ์ และอาคาร ส่วนใหญ่จะสร้างติดกับพื้นดิน การก่อผนังจะเริ่มที่พื้นหรือมีส่วนรากฐานจากพื้นดิน ทำให้ผนังดูดความชื้นจากพื้นดินเข้ามาเก็บไว้ในผนัง และผลักดันออกมาทางผนังด้านบนและสีให้หลุดร่อน และเมื่อเป็นแหล่งรวมความชื้นเป็นระยะเวลาานานๆ ทำให้ผนังเกิดเชื้อราเสียหาย อีกส่วนหนึ่งมาจากสภาพความทึบโตรมของหลังคา เกิดรูรั่วทำให้น้ำฝนรั่วซึมเข้ามาบริเวณผนัง ทำลายงานจิตรกรรมไทยที่ใช้เทคนิคปูนแห้ง(Secco) ละลายสีและกาวให้หลุดออกมาไหลมาตามผนัง

เทคนิควิธีการของจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก(Fresco)และปูนแห้งแบบไทย(Secco)

วิธีการเตรียมพื้นจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก(Fresco) เทคนิคปูนเปียกจะต้องมีการเตรียมปูนเพื่อใช้ในการฉาบ ใช้ทรายที่ร่อนไว้แล้วนำมาล้างหลายครั้งให้สะอาด ก่อนนำมาผสมปูน ใช้ปูนผสมทรายในสัดส่วน 1:1 ผสมน้ำ หมักทิ้งไว้ ใช้ปูนที่ผสมไว้ฉาบชั้นแรกเพื่อปรับระดับความขรุขระและอุดรูต่างๆบนผนัง ทิ้งไว้ให้แห้ง ทำการฉาบชั้นกลาง ในขั้นนี้ควรฉาบกดให้แน่น ทิ้งไว้ให้หมาด ในขั้นนี้จะต้องร่างแบบบนกระดาษ(Cartoone)แล้วปกรกระดาษตามรอยร่างภาพ ตบด้วยฝุ่น เพื่อการกำหนดพื้นที่งานที่จะสามารถทำเสร็จได้ในเวลา 6-8 ชั่วโมง ในขั้นสุดท้ายจะเป็นการฉาบเฉพาะที่จะทำการเขียน โดยการร่างแบบบนกระดาษ(Cartoone) แล้วปกรกระดาษตามรอยร่างภาพ ตบด้วยฝุ่นอีกครั้ง ทิ้งไว้ประมาณ 1 ชั่วโมง ก็จะเริ่มเขียนได้ และต้องเขียนให้เสร็จ ก่อนปูนแห้งในเวลาประมาณ 6-8 ชั่วโมง

วิธีการเตรียมพื้นงานจิตรกรรมฝาผนังปูนแห้งแบบไทย(Secco) เทคนิคปูนแห้งของไทย การผสมปูนฉาบแบบโบราณ มีส่วนผสมอยู่ด้วยกัน 7 ชนิด 1.กาวทำด้วยหนังควายหรือวัว เคา

การทดลองใช้ปูนขาวที่ผลิตได้ในประเทศไทยและการใช้สีที่สามารถจัดหามาได้ไม่ยากนัก เพื่อทดแทนสีฝุ่นจากต่างประเทศ โดยเน้นกลุ่มสีที่มีราคาระดับกลางไปถึงระดับล่าง เพื่อให้ต้นทุนในการทำงานจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียกมีราคาไม่สูงนัก โดยใช้ระยะเวลาในปีงบประมาณ 2551 ช่วงเวลาปฏิบัติงาน อยู่ระหว่าง 5-6 เดือน ไม่นับการเตรียมด้านอุปกรณ์ต่างๆได้ข้อสรุปดังนี้

ปูนขาว ที่ใช้ในการทดลองผลิตในประเทศไทย มีคุณภาพ สามารถนำมาใช้ในการทำงานจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียกได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อเปรียบเทียบความละเอียดและความขาวของปูน อาจดีกว่าปูนนำเข้าจากต่างประเทศบ้าง แต่ด้านคุณสมบัติต่างๆในการเป็นวัสดุรองรับการเขียนสี การยึดเกาะ ใกล้เคียงกับปูนจากต่างประเทศ

สี ที่ทำการทดลอง สามารถนำมาใช้ได้เป็นอย่างดีคือกลุ่ม “สีน้ำ” ในรูปแบบต่างๆ เช่นสีน้ำบรรจุหลอด สีน้ำเป็นก้อน หรือสีน้ำตลับ รวมทั้ง สีอะครีลิค ในกรณี สีอะครีลิค เนื่องจากเป็นสีที่สร้างมาให้เป็นวัสดุพิเศษ จึงสามารถยึดเกาะผิววัสดุลักษณะต่างๆได้ดี สีที่ทางคณะผู้วิจัย ผิดหวังมากคือสีฝุ่นไทย สีฝุ่นไทยหลายสีมีคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสม บางสีละลายน้ำยาก และหลายสี ซีดจาง ทำปฏิกิริยากับอากาศและปูนขาว จนทำให้สีผิวดำไปมาก สามารถนำมาใช้ได้บางสีเท่านั้น

การที่ผลการทดลองการใช้สีที่เหมาะสมคือ “สีน้ำ” เกิดผลดีต่อการทดลองและการนำไปใช้ในระยะเวลาต่อไป สามารถนำสีน้ำมาทดแทนในการเขียนจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียกและการศึกษาศิลปะ หรืออาจผสมกับสีฝุ่นไทยบางตัว

ข้อเสนอแนะ

ทางออกของจิตรกรรมฝาผนังไทยด้วยเทคนิคปูนเปียกกับปูนแห้ง เทคนิคปูนเปียก มีจุดเด่นที่ความคงทนและการยึดเกาะของสี เมื่อปูนแห้งแล้วสีที่เขียนในขณะปูนยังเปียกอยู่จะกลายเป็นเนื้อเดียวกับปูน เหมือนกับสีของหินอ่อน ไม่ละลายน้ำ สีมีความสดใส มีอายุยืนยาวนานนับเป็นพันๆปี แต่ก็มีข้อจำกัดทางด้านเทคนิคในการเขียน เทคนิคปูนเปียกต้องเขียนในขณะที่ยัง

ผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้คณะผู้วิจัยมองเห็นแนวทางที่จะนำผลการศึกษาที่ได้
ในครั้งนี้นำไปสู่การศึกษาทดลอง โดยการสร้างผนังปูนขึ้นมา เพื่อศึกษาเทคนิคในการแบ่งพื้นที่
ทำงานและความต่อเนื่องของภาพ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นเช่นเดียวกับสภาพจริงในการ
สร้าง งานจิตรกรรมฝาผนังเทคนิคแบบปูนเปียก ที่มีรูปแบบเป็นจิตรกรรมไทยแบบประเพณี หรือ
ค้นหารูปแบบการทำงาน ที่เหมาะสมกับการทำงาน จิตรกรรมแบบประเพณีไทย ที่มีความคงทน
ยืนยาว โดยใช้สีฝุ่นไทยบางตัวกับสีน้ำ ที่สะดวกกับการใช้งาน ต่อไปในอนาคต